

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Instytut Historii Sztuki

Artium Quaestiones XXXVI

POZNAN 2025

ZESPÓŁ REDAKCYJNY / EDITORIAL TEAM

PIOTR KORDUBA (redaktor naczelny / editor-in-chief, UAM)

FILIP LIPIŃSKI (zastępca redaktora naczelnego / deputy editor-in-chief, UAM)

DOROTA ŁUCZAK (redaktorka / editor, UAM)

KATARZYNA DUDLIK (redaktorka, sekretarz redakcji / editor, editorial assistant, UAM)

RADA NAUKOWA / ADVISORY BOARD

ZDENKA BADOVINAC (Museum of Contemporary Art, Zagreb)

WOJCIECH BAŁUS (Uniwersytet Jagielloński)

DAVID CROWLEY (National College of Art and Design, Dublin)

THOMAS DAcOSTA KAUFMANN (Princeton University)

EWA DOMAŃSKA (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)

MATEUSZ KAPUSTKA (Universität Zürich)

EWA LAJER-BURCHARTH (Harvard University)

ALEKSANDRA LIPIŃSKA (Ludwig-Maximilians-Universität)

KATARZYNA MURAWSKA-MUTHESIUS (Birkbeck College, University of London)

BOŻENA SHALLCROSS (University of Chicago)

© Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,

Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2025

Wersja elektroniczna publikacji jest dostępna na licencji Creative Commons –
Uznanie autorstwa– Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych
4.0 Międzynarodowe

Redaktorzy prowadzący numer / Issue editors

PIOTR KORDUBA, GABRIELA ŚWITEK

Ilustracja na okładce: Budowa katedry w Kolonii – etapy, grafika z zasobów

Archiwum Audiowizualnego Wydziału Nauk o Sztuce UAM, nr inw. AA WNoS_Rep_002552

Koncepcja okładki

ANNA PIWOWAR

Komputerowe opracowanie projektu

MARCIN TYMA

Opracowanie tekstów w języku angielskim

ROB PAGETT

Redaktor

ADAM PIELACHOWSKI

Redaktor techniczny / DTP

MARCIN TYMA

ISSN (Print) 0239-202X ISSN (Online) 2719-4558 DOI: 10.14746/eq

SPIS TREŚCI

Piotr Korduba, Gabriela Świtek, <i>Od Redaktorów</i>	5
PRZEMYŚLEĆ ARCHITEKTURĘ. WSPÓŁCZESNE PERSPEKTYWY BADAŃ NAD ARCHITEKTURĄ I DZIEJE HISTORII ARCHITEKTURY	
Jarosław Jarzewicz, <i>Kilka refleksji metodycznych o badaniach architektury w historii sztuki</i>	13
Dorota Jędruch, <i>Teoria braku teorii. Jak można pisać o teorii w architekturze polskiej po 1945 roku?</i>	37
Rafał Makała, <i>Co (jeszcze) wynika z „odkrycia” znaczenia Europy Środkowo-Wschodniej dla historii architektury nowoczesnej pierwszej połowy XX wieku?</i>	65
Tom Joashi, Maximilian Sternberg, <i>A Tale of Three Cities: Deconstructing the Cross of Gastines in Paris, 1571</i>	93
Piotr Korduba, Aleksandra Paradowska, <i>Prywatne publicznym. O praktyce badań nad architekturą mieszkalną i zamieszkiwaniem: dom – człowiek – rzecz</i>	119
Mateusz Włodarek, <i>Gdy piasek, kamień i beton stają się sprawcze. Nowy materializm i badanie architektury</i>	149
Markus Dauss, <i>Ruinous Modernity. On the Aesthetics, Critique, and Mediality of Decay</i>	177
Emilia Kiecko, <i>Hybrydowa pamięć architektoniczna w grach wideo. Między doświadczeniem realnym a wirtualnym</i>	209
PRZEKŁADY	
Anthony Vidler, <i>Architektura w poszerzonym polu</i>	231
Alice T. Friedman, <i>To nie jest muza. Rola klientki w domu Rietveld Schröder</i> . .	241
VARIA	
Ksenia Frąszczak, <i>Translokacja retabulum św. Katarzyny z Góry do katedry poznańskiej: nowe znaczenia średniowiecznego dzieła sztuki w powojennej Polsce</i>	257
Karolina Tomczak, <i>Afektywna rzeźba zniszczenia Marii Bor</i>	279
OMÓWIENIA I RECENZJE	
Hanna Grzeszczuk-Brendel, <i>Recenzja książki: Städtebau im Nationalsozialismus. Angriff, Triumph, Terror im europäischen Kontext 1933–1945</i>	303
BIOGRAMY	321

CONTENTS

Piotr Korduba, Gabriela Świtek, <i>Editors' Note</i>	9
RETHINKING ARCHITECTURE. CONTEMPORARY PERSPECTIVES ON ARCHITECTURAL STUDIES AND THE HISTORIOGRAPHY OF ARCHITECTURE	
Jarosław Jarzewicz, <i>A Few Methodological Reflections on Architectural Research in Art History</i>	13
Dorota Jędruch, <i>The Theory of No Theory. How Can One Write About Theory in Polish Architecture After 1945?</i>	37
Rafał Makąła, <i>What (Else) Stems From the "Discovery" of Central-Eastern Europe's Significance for the History of Modern Architecture in the First Half of the 20th Century?</i>	65
Tom Joashi, Maximilian Sternberg, <i>A Tale of Three Cities: Deconstructing the Cross of Gastines in Paris, 1571</i>	93
Piotr Korduba, Aleksandra Paradowska, <i>Private to Public. On the Practice of Research Into Residential Architecture and Habitation: House – Person – Thing</i>	119
Mateusz Włodarek, <i>When Sand, Stone, and Concrete Become Agents. New Materialism and the Study of Architecture</i>	149
Markus Dauss, <i>Ruinous Modernity. On the Aesthetics, Critique, and Mediality of Decay</i>	177
Emilia Kiecko, <i>Hybrid Architectural Memory in Video Games. Between Real and Virtual Experience</i>	209
TRANSLATIONS	
Anthony Vidler, <i>Architecture's Expanded Field</i>	231
Alice T. Friedman, <i>Not a Muse: The Client's Role at the Rietveld Schröder House</i>	241
VARIA	
Ksenia Frąszczak, <i>The Translocation of the Retable of St. Catherine From Góra to Poznań Cathedral: New Meanings of a Medieval Work of Art in Post-War Poland</i>	257
Karolina Tomczak, <i>Maria Bor's Affective Sculpture of Destruction</i>	279
COMMENTARIES AND REVIEWS	
Hanna Grzeszczuk-Brendel, <i>Book review: Städtebau im Nationalsozialismus. Angriff, Triumph, Terror im europäischen Kontext 1933–1945</i>	303
BIOGRAPHICAL NOTES	321